

Tajemství rodné řeči – krása a její smysl.

Je příkazem doby pro toho, jenž usiluje o skutečnou lidskost, aby takový člověk vzbudil v sobě uložený smysl pro krásu. Co je ale ten uložený smysl pro krásu, jak jej vzbudit a co je pojem krásy vůbec?

Jako první krok k přiblížení uvedeného může posloužit soudobé a všeobecné chápání krásy.

Krásou je abstraktní pojem, s nímž se setkáváme v mnoha oblastech lidského bytí. Významem tohoto pojmu se zabývá především filosofická disciplína zvaná estetika (původně od řeckého aisthésis, smyslové vnímání).

Krásou je však pouze jednou z tzv. estetických kategorií (ošklivost, vznešenost aj.) a v rámci estetiky postupně ztrácí dominantní místo. Krásou jako jsoucí imanentně ve věci chápe tzv. esencialismus, krásou jako věc vnímatelova postoje konvencionalismus.

(zdroj wikipedie)

Jedna z bakalářských prací, na filosofické fakultě v Brně, krásu popisuje více pohledy.

Pojem krásou je sám o sobě velmi složitý. Vysvětlit jej takovým způsobem, aby fungoval univerzálně na jakýkoliv předmět, který nazýváme krásným, se dosud nepovedlo.

Slovo krásou má v jazykových základech různé počátky. V češtině můžeme nalézt jeho praslovanský základ ve slovech krásou, krasn – označující červeň; v litevštině pak existuje tvar grazis, grazus, který zřejmě odpovídá latinskému crassus – tučný, hustý. Ve staročeštině jsou ještě výrazy krasiti (jednat po dobrém) a kraslice (červené velikonoční vejce). Slova krásou, krásný, krásiti jsou slovy novočeskými a ztratila jakoukoli souvislost s červenou barvou.

Termín krásou v prvních kulturách byl a stále ještě je chápán, jako jakési propojení lidí s přírodou.

V Řecku kolem 5. až 6. století před naším letopočtem byla idea krásy nerozlučná s pojmy dobro a duchovno.

Pojem pro krásou v řečtině vyjadřoval prvotřídní dokonalost, vznešenost a hodnotu.

Ve středověku se navazovalo na platónský pojem krásou, ale byl rozvíjen z křesťanského náhledu na svět. Krásno bylo v tomto období chápáno ve smyslu „splendor Dei“ tedy lesk Boží, nebo také záře boží nádhery.

V devatenáctém a dvacátém století, díky rozvíjející se ekonomice, krásou ztrácí svoji čestnou pozici ve vztahu k přírodě a umění.

Pojem krásou se stále vyvíjí, protože se jedná o velmi komplikovaný pojem.

(zdroj: Vít Pechor, bakalářská práce, MU Brno 2010)

Základní charakteristiky, kterými je ve všeobecnosti „vzděláván“ dnešní člověk ve vztahu k pojmu krásou souhrnně: „Krásou je abstraktní pojem... Krásou je jednou kategorií... Krásou jako věc vnímatelova postoje... Pojem krásou je složitý, vysvětlit jej se dosud nepovedlo... Krásou odolává jakékoliv klasifikaci a přináší nekončící otázky ... krásou ztrácí svoji pozici...“.

Je však jednoznačně patrné, že hledající zde nenalézají uspokojení své touhy po poznání a stěží pak i to, co patří k příkazu doby: „Vzbud'te v sobě smysl pro krásu!“

Nuže, pokusme se nejprve oživit v sobě obraz krásy a jejího vnímání. Přičemž nejbližší k tomuto obrazu jsou slova: *“Krása v prvních kulturách jako propojení lidí s přírodou... sjednocení krásy s přírodními zákonitostmi, účelem a s lidskou svobodou.... Krásno ve smyslu záře boží nádhery.”*

Pohyb krásy je opravdu „záře boží nádhery“. Jinou věcí je ale, její prožívání živým tvorem v naplnění stupně vlastního vývoje.

Slova lidské řeči mají a musí se spoluzachvívat s vysloveným pojmem, jeho skutečným a živým obrazem, mají-li sloužit k pochopení a tedy i uchopení pozemského života. Jiný přístup totiž formuje jen povrchnost, zmatek a škodu. Což vystihují i zmíněná slova: *„krása ztrácí svoji pozici...“*.

Než ale vstoupíme do hlubších souvislostí, nahlédněme na uchopení pojmu „krása“ také jinými jazyky.

- Fairness krása, spravedlnost, přičemž „fairy“ je i víla
- Der Herrlichkeit nádhera, sláva, krása
- Красота (krasata) krása
- Красивый (krasivij) krásný
- Красный (krasnyj) rudý

Co je za jádrem těchto slov, jak se v lidské řeči objevily, co vlastně vyjadřují?

V anglickém významu, a méně užívaném, slovo krása vyjadřuje i **spravedlnost** a také odkazuje na bytost přírody, vílu. V německém jazyce na „výběžek Pánova světla“. V ruském pak, a našem jazyce, musíme odlišit jistý rozdíl mezi krásným a krásou. Krásný je výsledek „působení krásy“, tedy jak projevu, tak i vnímání. I slovo rudý (ve smyslu červený) je výsledkem působení krásy. Kdy příkladně slunce (krasnoe) se při západu či východu oděje do ruda zhutňující proměnou jeho záření v atmosféře.

Pojďme tedy k prapočátkům formování pojmu krása, jež je dnes silně zastřen.

Vývoj duchovní podstaty člověka je vázán na řád Stvoření a tedy nejen na vlastní prožívání, ale i na působení vědoucích bytostí. Prastaré vědouce národy severu tyto bytosti nazývaly „Assové“ (světli). Tedy, vědouce nositele bytostného světla v pozdějším Stvoření.

Dalo by se říci, že to jsou titíž bohové, které lidstvo vnímá ve spojení s Olympem či Walhalou. A tito bohové, prožhavující (prosvětlující) hmotnosti, bytostní tvůrci Země a různí vůdcové vyvíjejícího se tvorstva, přesněji prostředí pro vývoj lidstva, vyzařovali odstupně do formující se hmoty Země a jeho tvorů. A následně pak do vývoje formujících se vyšších a vyšších organismů až přišel čas, kdy vyvíjející se lidské duchové se mohli pro pozemský život spojit s k tomu připravenými pozemskými těly. Pro vyšší vývoj byla nutná i potřeba sdílení a také uvědomování si sebe sama v proudech tohoto života. Ty proudy života jsou především

dílem vědoucích světlých bytostí (Assů), které vnímali první lidé jako živé, skutečné, pomáhající. Později byli schopni se s těmito „vědomě spojit“ a komunikovat i pomocí napodobení příslušných zvuků. Napodobené zvuky se v odlesku zachvívaly výrazem, slovem RASA. Složeného z RA a AS. Což znamená, vyzářování (**RA**) světlých (**AS**).

Dnes se pod pojmem RASA rozumí jistá lidská „etnika“ a „genetika“ jako bílí, černí, rudí atd. Ale skutečností je, že slovo RASA je celistvým souzvukem působení sil vesmíru, přirozeně zformované krajiny, ve které specifické geologické podloží, morfologie, atmosféra, vodstva, flora i fauna a ostatně vše, co má své místo a řád. Je-li řád prostřednictvím zákonitostí naplňován, projevem je harmonie (soulad pro vývoj všech forem). Vše, co se přimyká k tomuto působení, je ona krása. **K_RA_AS_a** je tak to, co je řízeno (**RA**) působením Assů. Krása a živé světlo patří nerozlučně k sobě.

Krása je moc Assů vyzářená ve zformované přírodě. Tedy především bytostné formy a vyzářování. Jinak, řád ve vývoji přírody, jehož nositeli jsou bohové-Assové. Kdy vývoj **řádu** od nevědomého k vědomému se děje skrze kroužení v O. V uzavírání kruhů vývoje. **Rod**.

Od toho odstupněně Rasa, Rod, Národ, Kmen.... Všechno, co se k tomu čistě přimyká, je krása. A jak „hovoří“ hra světla příkladně u kapky rosy, tak je to totéž, co krása. Čím vyšší intenzita a moudrost světla, tím také větší krása.

Dalo by se to nazvat světlé působení shůry, jako oživující síla pro pozemské formy bytí. Což výstižně vyjadřuje i německý jazyk slovem „výběžek Pánova světla“. To je ale zase totéž, co působení krásy.

Nu, a aby byla věc úplnější, anglický jazyk jinou formou popisuje prostředníky, „výběžky“ onoho světla, světla Assů (oné **Ra as y**), kterými jsou na zemi služebné bytosti živlů i jako sylfy, elfové, víly, gnomové a mnoho jiných **národů přírody**.

Lze si také povšimnout, že uvedený anglický výraz pro krásu má v sobě i **spravedlnost**. Přičemž **prav**, znamená „zachvívajících se plně v řádu Stvoření“. Před stupněm Božího trůnu.

Pokud jakýkoli tvor přírody a této Země žije v souladu s řádem a proudy života, prožívá krásu. Vědomě nebo nevědomě. Tvorové přírody a zvířata prožívají krásu nevědomě, dle stupně svého druhu a jeho vývoje. Jako blaženost, svěžest i bystrost a žijí a vyhledávají působení krásy. Třeba se sluní, rádi plavou, s chutí pojídají dary přírody anebo jako zpěvní ptáci, ztvárňují nevědomky svým zpěvem krásu. Oni jsou také určitým výběžkem samotné krásy.

Odlišně je to u lidí. Za úsvitu lidských dějin se lidé vyvíjeli k vědomí, vedeni Assy a mnohými bytostmi přírody. Krajina vývoje přesně odpovídala stavu a potřebám vývoje lidí. Každá dílčí RASA přesně odpovídala danému kontinentu, prostředí a způsobu vedení. Což souvisí i s genetikou a tělesným uzpůsobením každého jednotlivce. První lidé vnímali život jako vyšší zvířata, avšak člověk je něco jiného než tvor přírody a jednoho dne, rámci záměru vývoje člověka, se muselo probudit pravé lidské duchovní nitro, které zatím podléhalo vývoji jako dítě. Toto nitro, jež nespadá do řádu pozemského, obdrželo časem „nástroj“ myšlenkové rozvahy

a tedy i rozhodování. Který však nese v sobě i odpovědnost za míru přimknutí se k proudům života, ke kráse. Nebo za oddělení se od nich.

Ba co více, při určitém stupni vývoje se lidstvo mělo spolu účastnit na rozvoji působení Rasy. Tedy vnášet svou duchovní schopností do přírody ještě více světla, tentokrát díky propojení svého niterna s vyššími stupni světelného řádu. A dělat již vybudované krásno ještě krásnější. Tedy živější, radostnější a světlejší. Tento vyšší stupeň lze pojmenovat touhou po kráse.

Disharmonie a úpadek pojmu krása vznikl tím, že je mu již dlouho přiřazován ryze lidský rozměr a tak je i chápán a realizován. Jak je uvedeno výše v citacích z encyklopedie „wiki“ nebo v pojednání bakalářské práce o kráse.

Krása, světlo, harmonie a život jsou jedno, mají společnou příčinu i společná řád. Avšak vzdálenost od příčiny, zdroje, jim dává rozličnou utvářenost. Smysluplnost a účelnost jsou jen stupně vycházející z „uchopení“ krásy.

Říká se, že účel světí prostředky. Žel pojmu „světí“ byl opět přiřazen odlišný význam, než jaký je ve spojení s proudy života. Svěcení je akt projevu živého světla, nikoli souhlas nebo podpora nějaké zájmové skupiny lidí k použití prostředků pro dosažení jimi vytýčené žádosti a cíle. Účelnost je podpůrný prostředek pro spoluvytváření krásy, nikdy však nemůže jít proti smyslu života. Chce-li někdo vnucovat životu něco nevědomostí, hrubostí, násilím, ničením nebo klamem, nelze hovořit ani o účelnosti ani o kráse. Protože konečným cílem takového úsilí je nastupující strnulost, oddělenost a zmar, především pro strůjce i pro použité prostředky.

Pokud však úsilí člověka vede k harmonii s prostředím jeho života a prožíváním krásy, pak je každý prostředek zároveň posvěcen. Tedy má zároveň spojení s proudy života. Jak?

To jak, je příkladně vetkáno ve slovech jednoho inspirovaného člověka: „ Pravdu může chápat jen ten, který má podíl na její výši“! Dalo by se podobně vyslovit: „Krásu může prožívat jen ten, který má na ni podíl“!

Má-li člověk prožívat krásu, musí mít pro ni ale smysl. Ten smysl musí být probuzen a rozvinut pro účel prožívání krásy. Té krásy, která osvobozuje a vede člověka neomylně životy až k jeho cíli. Do ráje lidských duchů.

Dotkněme se souvislostí pro slova účel a smysl. V naší rodné řeči slovo účel souvisí se směřováním k něčemu. Slovo smysl hovoří o souvislosti s myšlením a myslí. Přičemž myslí může být míněno spojení s myšlením, ale i s tím, čemu východní moudrost říká „Mysl“. Čemuž lze rozumět i jako spojení s pohybem stvoření, s inteligencí proudů života.

V jazyce německém lze k uvedenému nalézt slovo „sinnvoll“, tedy mající smysl, důmyslný, smysluplný i duchaplný. K čemuž je blízké „geistvoll“, znamenající duchaplný, oduševnělý

Smysl pro krásu je spojen se zákony stvoření. Tyto zákony umožnili duchovní podstatě člověka vývoj k vědomí sebe sama i vědomí prožívat Stvoření. Stejně zákony, mnohem dřívě, „vetkaly“

do stvoření přitažlivou sílu nadvesmírných výšin, sílu magnetického přitahování z prastvoření, tou silou je neuhasitelná touha po kráse. A všechno duchovní má v tomto pozdějším Stvoření schopnost při určité zralosti vědomě poznat skutečnou krásu.

Příroda je krásná, účelově krásná. Důležité je čemu slouží. Nepotřebuje lidská určení, nýbrž lidský podíl, lidskou radost, duchovní zralost. Pak blízkost člověka a jeho jednání je přitažlivě krásné pro bytosti přírody a to je účel, jako odměna člověkem za poskytnuté dary přírody. Obor estetiky ani filosofie není o určování, co je a co není krásné, to je věcí řádu života a stupně jeho naplnění.

Krása prostě je, člověk teprve být má. Přesněji, již být měl!

Žel všeobecné krásno bylo prostřednictvím lidí odděleno již v předantické době. Příroda si jej zachovala, i když dnes je již i celá země od tvůrčí krásy značně vzdálena.

Co lidé dnes považují za krásu, jsou již jen zbytky. Hlavně tam, kde ještě lidský vliv příliš nezasáhl. To je především v krajinách, kde to není pro lidi příznivé, nebo tam nejsou nerostné a strategické zájmy. A na štěstí v umění. Ne však ve všem, co se za umění považuje.

Nahlédněme ještě, alespoň koutkem oka, v čem spočívá krása v umění. Není to v napodobení nebo vytvoření něčeho, nýbrž je to zachycení a ztvárnění o stupeň vyššího vyzařování, jež je nedílně spojeno s předmětem ztvárnění. Je jedno, jestli v obraze, soše, či hudbě, tanci anebo řeči.

Skutečný malíř především disponuje schopností vnímat jemnější proudy života související s předmětem jeho zájmu. Buď ty, jež jsou přimknuty ke kráse nebo také od ní odděleny. Obraz pak působí prostorem a krásou, anebo zrudností. Přičemž pojem zrudnost nehovoří přímo o hnusu a hrůze, nýbrž charakterizuje odrození, oddělení se od rodu. Z **rodu**, od rodné **hroudy**, je totéž co **rudý**. I paprsek světla, který „zabloudí“ do hustého prostředí, **zrudne**.

Příkladem může být známá a tajemná „Mona Lisa“. Malíř da Vinci nezachytil jen vnější, okem vnímaný smyslový obraz, ale i jemná záření jejího niterna i hmotného utváření. Její chování a způsob jejího ženského myšlení a odívání. Její ženskou vlídnost i hrdost a zároveň neporozumění.

U „Dívky s perlou“ pak Vermeer její čistou panenskost, jež vyzařuje v řádu jemné krásy probouzejících se ideálů a zároveň ochranného studu a čisté bázně.

Umělci ztvárnili vyzařování života těchto žen. A tajemnost zároveň „dráždí“ i se dotýká vnitřního světla obdivovatele.

Opakem krásy je jistá morbidnost mnoha obrazů příkladně Picassa. Umělec se nezaměřuje tolik na vnější napodobení ženství, ale především ztvárňuje svou potemnělou smyslnost. Oddělenost od krásy. Ano je to umění, ale již neslouží kráse a je více obrazem nitra malíře.

Podobné je to u hudby. Výstižně vyjádřeno obrazem, kdy umírající se ptá smrti, zda ještě někdy uslyší svého milovaného Beethovena či Mozarta. A smrt mu s vlídnou lehkostí odpovídá, že slyšel jen odlesk krásy.

Ne však každá hudba je spojena s krásou. Je důležité, kterou část vyzařování Assů a od nich oddělených záchvěvů umělec ztvárnil, odkud čerpal. Zda z vyšších sfér nebo i z podzemí. Tedy na jakou úroveň vnímání je, či byl, „naladěn“.

Na jedné straně je to krásná a vážná hudba rozsáhlých sfér, jako hudba Wagnerova, či Beethovena, Smetany či Dvořáka. Jiná hudba je etnická, provázaná se zvuky přírody anebo z prostředí každodenní práce venkovanů v krajině. Či teskné i rozpustilé lidové písně a písně putujících pěvců v podobě country (venkov). Dále jsou to dnešní písně populární, tedy pozemsky líbivé a vášnivé i osobivé. A pak pozvolna hudební umění směřující k povrchnosti a dolů, jako plechový jazz, beat (tlučení), rock (skála), rockenroll (valící se kamení), underground (podzemí), metal (kov), heavy metal (těžký kov).

Ano, všechna tato slova vyjadřují blízkost či oddělenost od krásy a proudů života. Totiž i názvy směrů v umění přesně charakterizují odkud je čerpáno pro jejich díla a jací jsou ti, kteří způsob myšlení v těchto dílech sdílejí.

Je mimořádně důležité vědět. Že s krásou je spojeno nejen vnímání, ale i pohyb. Nejen tanec, ale příkladně i bojové umění.

Skutečný tanec je spoluzachvíváním se harmonií krásy, zejména ženského prožívání. Uzpůsobení věnce záření ženy a jejího zadního mozku je schopno „rezonovat“ s vyšší krásou, což žena vyjádří lehce pohybem svého těla. Její tělesno je k tomu uzpůsobeno mnohem více než mužské. Proto pravá žena disponuje půvabem téměř v každém pohybu, pokud se od krásy vědomě neodděluje. Ale ona se nejen hýbe, ale ztvárňuje i jemnější proudy života. Žena je od přírody jemnější a uvnitř má schopnost vnímat více bytostného světla. Proto je jejich nositelkou i strážkyní, pokud potřebné rozvine.

U mužů je tomu ve všeobecnosti trochu jinak. Jejich vyzařování a tělesno jsou hrubších záchvěvů. Více směřující pro práci s hrubší hmotou, k zajištění a obraně rodu. Zde je krása vyjádřena hrubším způsobem, účelností a rychlostí s údernou přesností. To se projevuje nejen řemeslnou a obchodní dovedností, ale i v bojovém umění. Přičemž je nezbytně nutné, aby bylo nejen pozemské tělo s věncem jeho záření výkonné a čisté, ale aby byla živá i mužská duchovnost. Protože čistá citová schopnost dovede „vidět“ nebezpečí a záměr útočníka a reagovat mnohem rychleji než jen pouhá pozemská dovednost a přemýšlení. A to nejen v řádu zlomků vteřin, ale i několik hodin dopředu. Jsou známá moudrá slova: „Vítězili jsme-li kdy, dalo se to více silou ducha nežli mocí světskou“. Bitvy, nejen ty krvavé, se totiž dají vyhrát již v předvečer přicházejícího boje.

Pravé bojové umění je také rezonancí krásy. Ale krásy účelné, která již nejen sleduje související proudy života, ale vnímá tělesno i pohyby a záměry ve věnci záření případného rušitele.

Není smyslem této úvahy posuzovat hodnoty lidského snažení, uměleckých děl, či kam tvůrce nebo stoupenec vedou, účelem je nahlédnout do souvislosti „neviditelných živých dějů“ lidského bytí a upozornění na to, že člověk může stavět svůj život buď na kráse, nebo na domnění poutajícího požitku a zmaru.

Protože přece jen, řád bytí vložil člověka do proudů života, aby se k nim vědomě přimknul v kráse. Klíčem však není umění, ale schopnost vnímání jemných záření a dějů, jež vedou lidské svědomí k RASE. A dále pak k jeho skutečnému smyslu a domovu, do **RA J e**.

ooOOOoo